

Sygn. akt II Ca 66/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 lutego 2015 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Sławomir Krajewski (spr.)
Sędziowie:	SSO Mariola Wojtkiewicz SSO Agnieszka Bednarek-Moraś
Protokolant:	sekr. sądowy Małgorzata Idzikowska-Chrząszczewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 lutego 2015 roku w S.

sprawy z powództwa **I. R. i A. R.**

przeciwko (...) **Company SE z siedzibą w R.**

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwanego od wyroku Sadu Rejonowego w Goleniowie z dnia 11 września 2013 r., sygn. akt I C 477/12

- 1. prostuje zaskarżony wyrok w ten sposób, że w rubrum i tenorze w miejsce pozwanego „ Towarzystwo (...) z siedzibą w R. (Republika Łotewska)” wpisuje w odpowiedniej formie (...) Company SE z siedzibą w R.”;**
- 2. oddala apelację;**
- 3. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Szczecinie od pozwanego (...) Company SE z siedzibą w R. kwotę 360 (trzysta sześćdziesiąt) złotych 32 (trzydzieści dwa) grosze tytułem kosztów sądowych.**

Sygn. akt II Ca 66/14

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 11 września 2013 roku Sąd Rejonowy w Goleniowie, w sprawie I C 477/12: zasądził od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w Rydza (Republika Łotewska) na rzecz powódki I. R. kwotę 2151,38 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi: od kwoty 1038, 31 zł od dnia 27 września 2011 roku do dnia 19 października 2011 roku, od kwoty 1105,50 zł od dnia 20 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku i od kwoty 2151,38 zł od dnia 22 listopada 2012 roku do dnia zapłaty (I.); zasądził od pozwanego Towarzystwa (...) z siedzibą w Rydza (Republika Łotewska) na rzecz powoda A. R. kwotę 2151,38 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 16 marca 2011 roku do dnia

zapłaty od kwoty 1038,31 zł od dnia 27 września 2011 roku do dnia 19 października 2011 roku od kwoty 1105,50 zł od dnia 20 października 2011 roku do dnia 21 listopada 2012 roku i od kwoty 2151,38 zł od dnia 22 listopada 2012 roku do dnia zapłaty (II.); oddalił powództwo w pozostałym zakresie (III.); zasądził od pozwanego na rzecz powódki I. R. kwotę 1018,67 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (IV.) i zasądził od pozwanego na rzecz powoda A. R. kwotę 1018,67 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (V.).

Sąd Rejonowy ustalił, że I. R. i A. R. byli właścicielem samochodu osobowego marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...), rok produkcji 2003.

W dniu 29 maja 2011 roku o godzinie 12.30 w S. na ulicy (...) w Centrum Handlowym (...) doszło do kolizji drogowej pomiędzy samochodem należącym do I. R. i A. R., kierowanym przez ich syna D. R., a samochodem osobowym marki M. (...) o numerze rejestracyjnym (...) należącym do C. S., którym w dniu zdarzenia kierował M. S.. D. R. w tym dniu kierował samochodem za wiedzą i zgodą I. R. i A. R.. Do kolizji doszło w sytuacji, gdy kierujący samochodem marki M. (...) nieprawidłowo cofał i uderzył w prawy bok samochodu marki R. (...) w okolicy prawego tylnego błotnika, który oczekiwał na możliwość wykonania manewru skrętu w lewo. Na miejsce kolizji została wezwana Policja, która ustaliła, iż to kierujący samochodem osobowym marki M. (...) jest sprawcą kolizji i ukarała go pouczeniem. Z przeprowadzonej interwencji została spisana notatka informacyjna o zaistniałej kolizji, która została przekazana stronom zdarzenia.

Posiadacz samochodu osobowego marki M. (...) posiadał ważne ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w (...) Company SE z siedzibą w R., którego przedstawicielem w Polsce jest (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S., o numerze polisy (...) obowiązujące w okresie od dnia 5 lipca 2010 roku do dnia 4 lipca 2011 roku.

W wyniku kolizji w samochodzie osobowym marki R. (...) uszkodzeniu uległy błotnik tylny, listwa ochronna błotnika tylnego listwa boczna ochronna drzwi przednich, klamka drzwi przednich lustro zewnętrzne. Na skutek uszkodzeń koniecznym było wymienienie błotnika tylnego prawego i listwy ochronnej błotnika tylnego. Pozostałe uszkodzone części wystarczyły w ramach usunięcia uszkodzeń poddać renowacji.

W dniu 2 czerwca 2011 roku I. R. dokonała internetowego zgłoszenia szkody (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., który to podmiot jest przedstawicielem ubezpieczyciela sprawy szkody w Polsce i przeprowadza w jego imieniu proces likwidacji szkody.

Ubezpieczyciel przyjął swoją odpowiedzialność za skutki powyższego zdarzenia i decyzją z dnia 9 czerwca 2011 roku zawiadomił I. R., że w związku zakończeniem procesu likwidacji szkody zostało przyznane odszkodowanie w łącznej kwocie 2021,90 zł. W dniu 10 czerwca 2011 r. dokonano przelewu odszkodowania na wskazany przez właścicieli samochodu rachunek bankowy.

W ramach likwidacji szkody ubezpieczyciel zlecił wykonanie kosztorysu naprawy samochodu I. R. i A. R.. W ramach tej wyceny przyjęto, iż wymianie podlegać będą błotnik tylny i listwa ochronna błotnika tylnego. Do ustalenia wysokości kosztów naprawy uszkodzeń w samochodzie I. R. i A. R. przyjęto ceny części wymiennych w wysokości: błotnik tylny lewy - 348,40 zł i listwa ochronna błotnika tylnego - 83,51 zł. Łącznie przyjęto, iż koszt części zamiennych będzie wynosił 431,97 zł. Nadto uwzględniono koszty materiału do lakierowania samochodu na łączną kwotę 397,91 zł. Czas niezbędny na wykonanie naprawy ustalono na 8,30 godzin pracy blacharza, 0,30 godziny pracy mechanika i 6,20 godziny pracy lakiernika i przyjęto do ustalenia kosztów w tym zakresie wynagrodzenie za godzinę ich pracy w kwocie po 55 złotych. W sporządzonym kosztorysie zastosowano urealnienie cen części zamiennych oryginalnych marki R. w wysokości 50 %. W ten sposób ubezpieczyciel ustalił wysokość należnego I. R. i A. R. odszkodowania na kwotę 2021,90 złotych brutto. W kosztorysie sporządzonym przez ubezpieczyciela nie wskazano na żadne wcześniejsze uszkodzenia samochodu marki R. (...).

W dniu 11 lipca 2011 roku I. R. i A. R. wystosowali do przedstawiciela ubezpieczyciela pismo, w którym informowali, iż nie otrzymali dotychczas pełnego odszkodowania. Pismem z dnia 18 lipca 2011 roku przedstawiciel ubezpieczyciela poinformował ich, iż po ponownym przeanalizowaniu materiałów zebranych w aktach szkody brak jest podstaw do

wypłaty dalszego świadczenia, albowiem dotychczas zostało wypłacone pełne odszkodowanie, zgodnie z ich dyspozycją na rachunek bankowy D. R..

I. R. i A. R. nie zgadzali się z przedstawionym przez ubezpieczyciela kosztorysem. W związku z tym w celu sprawdzenia jego prawidłowości ustalili w serwisie (...) ceny części zamiennych oraz dokonali ustaleń w zakresie stawek za roboczogodzinę prac blacharskich i lakierniczych. W oparciu o te ustalenia oraz przedstawiony im w dniu 2 września 2011 roku przez ubezpieczyciela kosztorys ustalili wysokość należnego im odszkodowania.

Pismem z dnia 8 września 2011 roku I. R. wezwała przedstawiciela ubezpieczyciela (...) service Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w S. do wypłaty należnej uzupełniającej kwoty odszkodowania w wysokości 2076,61 zł z tytułu odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego stanowiącego różnicę między przyznanym i wypłaconym odszkodowaniem określonym jako bezspornym, a kwotą 4098,51 złotych wynikającą z kalkulacji kosztów naprawy pojazdu sporządzonej przez ubezpieczyciela po naniesieniu rzeczywistych cen części zamiennych oraz stawek za roboczogodzinę.

W odpowiedzi na to odwołanie przedstawiciel ubezpieczyciela pismem z dnia 16 września 2011 roku wskazał, iż podtrzymuje swoje stanowisko w sprawie.

Koszt naprawy uszkodzeń w samochodzie I. R. i A. R., spowodowanych zdarzeniem z dnia 29 maja 2011 roku, zgodnie z systemem A. wynosi 5209,78 zł netto (6408,03 zł brutto) przy zastosowaniu oryginalnych części zamiennych. Natomiast przy zastosowaniu alternatywnych części zamiennych koszt ten wynosi 3744,22 zł netto (4605,39 zł brutto). Cena oryginalnej części zamiennej w postaci ściany bocznej tylnej prawej wynosi według cen na czerwiec 2011 roku - 1616,21 zł, zestaw mocujący wykładzinę - 9,12 zł, listwa boczna ściany tylnej prawej - 167,69 zł i zestaw kleju szyby bocznej - 117,10 zł.

W czasie, kiedy doszło do kolizji na rynku za usługi w zakresie napraw blacharskich i mechanika obowiązywały stawki w wysokości 105 zł za jedną roboczogodzinę, a za usługi lakierowania - 115 zł za jedną roboczogodzinę. Do naprawy samochodu I. R. i A. R. koniecznym jest poświęcenie 17,3 godziny pracy blacharza o wartości 1816,50 złotych. Konieczne jest również poniesienie kosztów pracy lakiernika w wysokości 851 zł. Podane wartości są wartościami netto.

Części alternatywne (zamienniki) konieczne do naprawy uszkodzonego samochodu nie posiadają homologacji. Naprawa samochodu I. R. i A. R. nie spowoduje spadku jego wartości. Jednocześnie zastosowanie do naprawy oryginalnych części zamiennych nie spowoduje wzrostu wartości ich samochodu.

Po kolizji samochód R. (...) został przez I., R. i A. R. w dniu 9 września 2011 roku sprzedany z kwotą 2500 złotych. Następnie został on wyrejestrowany w Wydziale Komunikacji w dniu 12 września 2011 roku.

Autoryzowana Stacja Obsługi (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. przy likwidowaniu szkód wypadkowych oraz napraw eksploatacyjnych stosuje wyłącznie części oryginalne. Jednocześnie istnieje w tym (...) możliwość zastosowania zamienników, ale na wyraźną prośbę właściciela pojazdu. Jedynym odstępstwem od tej zasady jest sytuacja, gdy naprawa samochodu następuje w ramach ubezpieczenia autocasco, które przewiduje naprawę samochodu częściami nieoryginalnymi bądź w sytuacji, gdy pojazd przed wystąpieniem szkody posiadał uszkodzone części w tym zdarzeniu nieoryginalne.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał powództwo, oparte o art. 822 § 1 i 2 kc, w zw. z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli, za zasadne w przeważającym zakresie.

Sąd w zakresie określenia kosztów niezbędnych do naprawy samochodu powodów posiłkował się opinią biegłego z zakresu techniki samochodowej, który w swojej opinii pisemnej wskazał zakres niezbędnych prac prowadzących do przywrócenia stanu poprzedniego samochodu oraz wskazał jakie są koszty naprawy samochodu powoda. Sąd w całości

podzielił wnioski zawarte w opinii biegłego zarówno co do kosztów naprawy samochodu powodów, jak również do co stwierdzenia, iż również zastosowanie części zamiennych oryginalnych nowych, sygnowanych znakiem producenta pojazdu nie doprowadzi do wzbogacenia powodów. W rezultacie Sąd za podstawę wyliczenia wysokości należnego powodom odszkodowania uwzględnił podane przez biegłego koszty, przy czym określając wysokość należnego powodom odszkodowania Sąd uwzględnił ceny części zamiennych wskazane przez biegłego i to części oryginalnych oraz ceny części alternatywnych o ile były dostępne jako części oznaczone symbolem Q. Tym samym do obliczenia wysokości odszkodowania sąd uwzględnił koszt części oryginalnej w postaci zderzaka w wysokości 1616,21 zł netto oraz cenę oryginalnego zestawu mocującego w wysokości 9,12 zł netto, albowiem ta część była tańsza jako oryginalna niż jako alternatywna oznaczona znakiem Q. Pozostałe części uwzględnił według cen części alternatywnych i tak w przypadku listwy bocznej uwzględnił kwotę 120,03 zł netto, a zestawu kleju kwotę 98,31 zł netto. Łącznie koszt tych części wyniósł 1843,67 zł netto, a przy uwzględnieniu zastosowanych przez biegłego, a nie kwestionowanych przez strony normalistów w wysokości 2 % ich wartość wyniosła 1880,54 zł netto. Po dodaniu podatku VAT wartość części niezbędnych do naprawy samochodu powodów wyniosła 2313,06 zł i kwotę tą sąd uwzględnił obliczając wysokość należnego powodom odszkodowania. Do określenia wysokości należnego powodom odszkodowania przyjął koszty tzw. „robocizny” wskazane przez biegłego, jak również wskazana przez niego wymagany czas poszczególnych napraw oraz wskazane przez biegłego wartości materiału lakierniczego. Odnośnie zaś części sąd wyliczając wysokość należnego odszkodowania uwzględnił w zakresie zderzaka i zestawu mocującego wykładzinę drzwi ceny części oryginalnych, a pozostałym zakresie ceny części alternatywnych, albowiem były dostępne części z oznaczeniem Q. Pozwany w szczególności nie kwestionował przyjętego przez biegłego czasu niezbędnego do naprawy samochodu powoda, jak również uwzględnionych przez biegłego procedur naprawy.

Tak więc koszt naprawy uszkodzeń samochodu powodów, jakie powstały na skutek kolizji z dnia 29 maja 2011 roku, obliczony przy pomocy opinii biegłego, wyniósł według cen obowiązujących w dacie szkody kwotę 6324,66 zł brutto (koszt części 2313,06 zł + koszt robocizny i materiału lakierniczego 4011,60 zł). Taka też kwota należała się powodom tytułem odszkodowania za szkody powstałe w ich samochodzie na skutek ww. zdarzenia. Sąd ustalając wysokość należnego powodom odszkodowania ujął w nim również podatek VAT. Samochód powodów, który uległ uszkodzeniu nie jest samochodem „firmowym” i powodowie w tym zakresie nie są płatnikami podatku VAT, a zatem nie mają możliwości odliczenia poniesionego podatku w związku z naprawą. Dlatego też zdaniem Sądu należy im się również ten podatek.

Podsumowując Sąd uznał, że skoro pozwany dotychczas tytułem odszkodowania wypłacił powodom tytułem kwotę 2021,90 zł i kwotę tą należało zaliczyć na kwotę dochodzonego odszkodowania, to powodom należała się dopłata do pełnego odszkodowania kwoty 4302,76 złotych, a nie jak żądali w piśmie rozszerzającym powództwo kwota 4386,13 zł. Z tych też względów ich żądanie ponad ustaloną przez sąd wartość odszkodowania oddalił.

Sąd przyjął, że powodowie są współwłaścicielami samochodu po 1/2 części, tym samym również odszkodowanie z tytułu uszkodzenia ich samochodu winno przypaść im po połowie i w związku z tym sąd oddzielnie zasądził połowę należnego odszkodowania w wysokości 2151,38 zł na rzecz powódki I. R. połowę odszkodowania w takiej samej kwocie na rzecz powoda A. R. jako drugiego współwłaściciela rzeczy i orzekł jak w punkcie I i II wyroku.

Sąd zasądził należne odszkodowanie na ich rzecz po połowie, zwłaszcza że dotychczas wypłacone odszkodowanie zostało przekazane na rachunek bankowy osoby trzeciej, który został przez nich wskazany, a zatem brak było podstaw do dokonywania zaliczenia wypłaconej kwoty na rzecz odszkodowania należnego tylko jednemu z nich.

Od tych kwot Sąd zasądził również odsetki.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd. 2 kpc, Żądanie powodów zostało uwzględnione w części, co do 98 %, a zatem w tej części należał się im zwrot poniesionych kosztów postępowania.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany i zaskarżając wyrok w całości, wniósł o jego uchylenie, odrzucenie pozwu w całości i zasądzenie solidarnie od powodów na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa

prawnego oraz zasądzenie solidarnie od powodów na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego, za instancję odwoławczą.

Skarżący zarzucił Sądowi pierwszej instancji naruszenie art. 199 § 1 pkt 3 kpc poprzez wydanie w sprawie wyroku merytorycznego, zasądającego świadczenie na rzecz powodów od pozwanego, choć pozwany o nazwie Towarzystwo (...) nie istnieje, a więc nie mógł i nie może mieć zdolności sądowej, co obligowało Sąd pierwszej instancji do odrzucenia pozwu, uniemożliwiając tym samym merytoryczne rozpoznanie sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się bezzasadna i jako taka podlegała oddaleniu.

Apelujący zarzucił Sądowi pierwszej instancji naruszenie normy prawnej, zawartej w art. 199 § 1 pkt 3 kpc. Przepis ten stanowi, że sąd odrzuci pozew jeżeli jedna ze stron nie ma zdolności sądowej albo jeżeli powód nie ma zdolności procesowej, a nie działa za niego przedstawiciel ustawowy albo jeżeli w składzie organów jednostki organizacyjnej będącej powodem zachodzą braki uniemożliwiające jej działanie.

W rozpoznawanej sprawie nie zachodzi przypadek braku zdolności sądowej pozwanego, a w szczególności pozwany nie może być uznany za podmiot nieistniejący.

W sprawie niniejszej niewątpliwie stroną pozwaną jest (...) Company SE z siedzibą w R.. Taki też podmiot złożył odpowiedź na pozew, ustanowił pełnomocnika procesowego, brał udział w postępowaniu i wreszcie wywiódł przedmiotową apelację. Nie można mieć wątpliwości, że powodowie mieli zamiar pozwać w sprawie ten właśnie podmiot – zakład ubezpieczeń, z którym sprawca szkody w ich pojeździe miał zawartą umowę obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody związane z ruchem jego pojazdu (OC). Pomyłka w nazwie pozwanego, była zapewne przynajmniej częściowo związana z okolicznością obco brzmiącej jego nazwy.

Sąd Rejonowy powielił taką omyłkę strony powodowej, która powinna być w świetle opisanych powyżej okoliczności kwalifikowana jako oczywista, w rozumieniu art. 350 § 1 kpc i jako taka podlegała sprostowaniu w trybie tego przepisu.

Przechodząc do rozważań w zakresie meritum rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy podziela ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku i przeprowadzone w ich świetle rozważania prawne. Nie zachodzi, przeto konieczność i potrzeba powielania tychże wywodów (vide: wyrok SN z dnia 16 lutego 2006 r., IV CK 380/05, LEX nr 179977).

Sąd Rejonowy w swych rozważaniach dokonał zwłaszcza trafnej oceny posiadającego zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia dowodu w postaci opinii biegłego.

Na uwagę zasługuje okoliczność, że w apelacji pozwany nie sformułował w tym zakresie jakichkolwiek zarzutów.

W postępowaniu apelacyjnym Sąd Okręgowy uznał za zasadne uzupełnienie postępowania dowodowego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej na okoliczność wartości pojazdu R. (...) o nr rej. (...) o wyposażeniu oraz przebiegu jak w kalkulacji naprawy z dnia 24 września 2012 roku, w stanie nieuszkodzonym - na dzień 29 maja 2011 roku i na dzień 9 września 2011 roku.

Okoliczność ta mogła mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia w świetle faktu zbycia przez powodów ww. pojazdu w stanie uszkodzonym za cenę 2500 zł. Jakkolwiek, bowiem dla uzyskania odszkodowania z tytułu OC nie jest koniecznym dokonanie naprawy uszkodzonego pojazdu i o poziomie należnego świadczenia co do zasady decyduje poziom kosztów, jakie należy ponieść dla przywrócenia pojazdu do stanu sprzed szkody, obliczanych w drodze opinii biegłego, to jednak przy uwzględnieniu ogólnej zasady wyliczania odszkodowania, które nigdy nie może prowadzić do wzbogacenia poszkodowanego, to jest zwiększenia stanu jego majątku, w porównaniu z istniejącym przed szkodą (art. 361 § 1 i 2 kc), w przypadku zbycia pojazdu uszkodzonego odszkodowanie nie może być wyższe niż różnica pomiędzy

wartością auta w chwili szkody w stanie nieuszkodzonym, a kwotą uzyskaną z tytułu sprzedaży auta uszkodzonego. Różnica taka wyznacza górną granicę szkody.

Biegły L. w swej w pełni przekonywującej opinii, do której żadna ze stron nie zgłosiła zarzutów, wartość przedmiotowego pojazdu w stanie nieuszkodzonym oszacował na kwoty: 11.100 zł – według cen na dzień 29 maja 2011 roku (data szkody) i 10.900 zł – według cen na dzień 9 września 2011 roku (data sprzedaży).

W tym stanie rzeczy przyjęty przez Sąd pierwszej instancji poziom szkody - 6324,66 zł brutto nie przekracza opisanej powyżej różnicy wynoszącej odpowiednio 8600 zł (11.100 zł – 2500 zł = 8600 zł) i 8400 zł (10.900 zł – 2500 zł = 8400 zł) i stąd brak jest podstaw do modyfikowania rozstrzygnięcia zawartego w zaskarżonym wyroku.

Podsumowując wszystkie powyższe rozważania należało, na podstawie art. 350 § 3 kpc orzec jak w punkcie 1 sentencji wyroku i na podstawie art. 385 kpc jak w punkcie 2 tejże.

Wobec konieczności uznania pozwanego za przegrywającego postępowanie apelacyjne w całości i braku zgłoszenia przez powodów, reprezentowanych przez pełnomocnika zawodowego, żądania zwrotu kosztów tego postępowania (art. 109 § 1 kpc), brak było podstaw do rozstrzygnięcia o zwrocie pomiędzy stronami kosztów procesu.

W zakresie natomiast kosztów sądowych, poniesionych w postępowaniu apelacyjnym - w postaci wynagrodzenia biegłego w kwocie 360,32 zł, Sąd Okręgowy obciążył nimi pozwanego, jako przegrywającego postępowanie, orzekając w tym przedmiocie w punkcie 3 sentencji wyroku, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, w zw. z art. 98 § 1 kpc.